

MEGJELENIK
MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 korona
Félévre 4 „
Negyedévre . . . 2 „
Egyes szám ára 16 fill.

ABONYI

UJSÁG

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP

MEGJELENIK
MINDEN VASÁRNAP.

Felolvasó szerkesztő és kiadó
TEMESKÖZY GERZSON
Nyilvántartás, hirdetésdíjak és
előfizetések a szerkesztőség-
hez küldendők.

Egy millió.

Egyik fővárosi napilap közölte hogy az árdrágitási visszaélésekre kirótt büntetéspénzekből a Hadigondozó hivatal eddig egy millió koronát kapott. Szinte mondanunk kellene, hogy örvendünk annak, ha minél több árdrágitási per kerül az illetékes fórumok elé. Hiszen valamennyi árdrágitási per csak szegény rokkantjainkat és katonáinkat táplálja. De ugyanakkor, megöröknyödéssel kell megállapítanunk, hogy milyen horribilis módon megnövekedett az árdrágitási visszaélések terrénuma.

Egy millió korona tud jutni a katonáknak a büntetéspénzekből, mekkora értékeket drágítottak meg mérhetetlen módon a háboru nzsorásai?

A háboru negyedik évében vagyunk. Negyedik éve küzd ez a maroknyi nemzet létéért, az egész világon visszahangzik a magyar nemzet dicsősége és még ez a negyedik év sem tudta megállítani azoknak a szívét, akik vérből aranyat csinálnak.

Melyik dicsőbb, melyik nagyobb? A hadseregszállításokban vétkező kereskedő, vagy az árdrágitó. Nehéz megfejtetni. De mi mégis úgy hisszük, hogy ez utóbbi. Mert az árdrágitó nem nézi, ki az, akiről valósággal a bőrt lehuzza, amikor az árakat horribilisen és indokolatlanul felemeli, nem nézi munkás ember-e, gazdag-e, szegény özvegy asszony-e, csak azt látja, hogy médium arra, hogy áruját értékénél sokkal magasabb áron rásózza.

Rettenetes lelketlenség, szörös szívűség kell ahhoz, hogy a háboru negyedik évében valaki a megengedett elég magas áron tul keresse a már nem is polgári hasznát és profitját. Valami módot kellene kifalálni ez ellen a mai rettenetes állapot ellen, amikor nincs egyetlen olyan cikk az egész országban — kivéve az állami kezelésbe vett elsőrendű élelmickek — amelyet meg lehetne kapni rendes áron, rendes árak véve a háboru okozta magas árakat is.

Mihelyt egy cikkben bármily kis szükséglet mutatkozik, a cikkára már is szalad fel horribilis, urolérhetetlen

magasságokba. És az árdrágitó szervezet nem egyes emberekből áll. Akár tudatosan, akár öntudatlanul, de egy közös szervezet köli guzsa ennek az országnak minden polgárát, egész életét, mert másképp nem tudjuk elképzelni, hogy rendszerint egyszerre emelkedik mindennek az ára.

A háboru sok eser veszélye között nem a legutolsó, az árdrágitók garázdálkodása. A kormánynak — ha csak technikai lehetőség van rá — mindent, ami általános közszükséglet maximuma kellene, és ha a maximum nem segít rekvirálnia kellene minden árut. Bármily nehéz is újabb intézményeket felállítani, az ország lakossága érdekében szükség volna újabb intézményekre, de minden eszközzel meg kell akadályozni a mai elviselhetetlen helyzetet, amelyet már az ország legértékesebb rétege, a polgárság egyáltalában nem bír elviselni.

És az árdrágitókat nemcsak büntetéssel kellene sújtani. Egész vagyunk elkobzását érdemlik meg azok, akik szegény háboruviselt emberek, özvegyek és gyermekek bőrén gazdagodnak meg a világ legnagyobb háborujának negyedik évében.

Egy millió nagy összeg. Sok könnyet fog tudni leszárítani, de nem annyit, amennyit az egy millió korona büntetéspénz lefizetői kifakasztottak, szegény, amugy is kisorott szemekből.

Csak arra vagyunk még kíváncsiak, hogy mekkora összeget lesz ki az abonyi árdrágitók büntetés pénze?

Közgyűlés

képviselő testületünk f. hó 19-én tartott közgyűlésén tárgyalatott Papp Péter főjegyző javaslata a téli tüzelő anyag szükséglet ellátása tárgyában Lévay Mihály prelátnak kimerítő felvilágosítást nyújtott ama nehézségekről, melyek az anyag beszerzését gátolják, különösen a közlekedési viszonyok folytán, hogy daczára hónapok óta folytatott után járásainak, a minisztertől felélel ígéretet igen, de biztosítást nem kapott, kénytelen volt tehát egyes helybeli erdő tulajdonosokhoz fordulni, terményeik közrebocsátása szempontjából,

különösen az iskolák s más közintézmények de szegényebb lakosságunk szükségleteinek kielégítésére; kéri ez irányban a közgyűlés támogatását is.

Pintér Gyula a vasúti fák igénybe vételét indítványozza. Temesközy Gerzson javasolja, hogy ne csak ez, hanem az összes terek, utcák, viczinális, dőlő és állami utak fái is igénybe vétessenek s az ez irányban szükséges lépések megtétessenek. Mind ezen javaslatokat a közgyűlés egyhangúlag elfogadta és végrehajtására a bíró, másod bíró és Pintér Gyula tagokból álló bizottságot kiküldte.

A villam világítási vállalat indokolt kérelmére a magán fogyasztás díját hektó vattonként a régi 8 fillérről 12 fillérré egyhangúlag felemelte, elismerésével annak, hogy a világítás körül, daczára a nehéz viszonyoknak — eddig semmi nemű korlátozás és fennakadás nem történt.

A szülésznők indokolt kérelmére, a szülési díjakat, a közgyűlés a háboru tartamára 25 koronára emelte föl.

Nagy Lajos soronkivüli előterjesztésére széles körű megbeszélés anyagát vezette be Lévay Mihály, a szegény iskolás gyermekek téli ruházattal való ellátása tárgyában. Óriási feladat előtt áll a társadalm e tekintetben s a közgyűlés módját fogja ejteni, hogy minden jogosult igény, a lehetőség határain belül kielégítesse. E tekintetben nem látjuk szükségét bővebben referálni a dolgok állásáról, nehogy ápot nyujsunk a kapzsiságnak és visszaéléseknek, melyek ellenalig bir már a tisztességes felfogás védekezni. A mélyreható tanácskozásból csak annyit tartunk szükségesnek nyilvánosságra hozni, egyelőre, hogy Temesközy Gerzson a közgyűlés színe előtt megbotránykozásának adott kifejezést a fölött, hogy mig egyes fölmentett kisgazdák anyagi helyzetükhöz képest tanüjelét mutatják áldozat kétségüknek a közjátékonyaságot, addig — ujjal lehet rájuk mutatni, — többen, a 10. 100. ezres háborús nyereség elvakult tulajdonosai semmi hajlandóságot sem mutatnak kötelességük teljesítésére.

H I R E K.

— **Hősi temetés.** Várady Gyula honvéd zászlós hamvait mélybátatba borult szüléi Czetinyéből haza hozták s pénteken délután helyezték el a r. kalh. temetőbe, a hazai földre, melyért szenvedett és meghalt, — örökiphenőre, nagy részvet mellett. Az általános kegyelet és hála viraszt álmai fölött.

— **Hőseink árvái** javára Kubinyi Béláné 100 kor. Kubinyi Béla halattak napján koszoru megváltás czimén 10 kor. adományoztak Lévay Mihály prélátus, orsz. gyűlési képviselőnk kezébe.

— **A vak katonák** javára Kummer Menyhír 20 kor. adományozott Lévay Mihály orsz. képviselőnknek.

— **Hőseink kitüntetésé.** Pintér János hősi halált halt földünk a II. oszt. ezüst virágcsalaggal emmel lett kitüntetve. Ez volt az utolsó legény abonyban, aki sarkantyús cuzmát viselt.

— **Tisztújító közgyűlést** tartott képviselő testületünk f. hó 21-én, Dr. Madarász Adorján főszolgabíró elnöklele alatt, melynek egyetlen tárgya volt a városi vezető orvosi állás betöltése. Az állásra négy pályázó közül Dr. Kostyán Andor katonai főorvos választott meg egyhangúlag.

— **Wekerle hozta** — nem ugyan törvénybe, egyenlőre csak kilátásba, hogy ott, ahol a szeszfőző szövetkezet még nem alakulhatott meg, egyenlőre a kis üstök üzembe helyezhetők lesznek. A törkölyünket, czefréinket ugyan már elvitték, seprőnket azonban talán megmenthetjük, ha felébredünk sült galamb váró tátott szájjal való szendergésünkből. De hát ki kell föl bennünket s mikor, hogyan?

— **Derekas munkát** végeztek régi műkedvelőink ma egy hete. Halmi Károly „Szelem győzelme” című szindarabjának előadásával, mellyel aztán az idei szeszt be is fejezték. Bevétel volt 504. kor. kiadás 289. kor. Maradvány 215 K. melyből a színház javítására 165. K. a harctéren elesett iparosaink árvái alapja javára 50. K. jutott/mik illetékes helyeken nyugtáztattak. Felül fizettek: Pivon Ferencz 10 K. Werowszky Józsefné 5 K. Feke Mihályné 2 K. 80 f. Rítnóvzky Antal, Lőrinczy Mihály, Bán Zsuzsika, két özvegy, Halmi Erzsike, Güti Ilonka, 2—2 K. Andó István, Plundrik Gusztáv 1—1 K. N. N. 80 f. N. N. 40 f. Úgy ezekért, valamint a t. közönség meleg pártfogásáért, nem különben Busatin Dezső úr és kedves neje zenei közreműködésükért, Kovács Béla úr dalainak szép intonálásával, — hálás köszönetét fejezi ki

az iparosok műkedvelő társasága.

— **Mint halljuk,** a Flugner féle gőzmalomban egy készülék fog berendeztetni, árpa kása készítésére, a mi igen kívánatos dolog lesz, tekintettel az e féle élelmi czikkel teljes hiányára.

— **Nagy ribilliót** csinált múlt pénteken a hatóság egy erőlyes gesztusa, mellyel a káposzta fokák árúit, — miket horribilis áron akartak a vevők nyakába sózni, — lefoglalta s be terelte őket áruikkal együtt a régi városház udvarára, ahol aztán a közönség maximumán áron jutott a káposztához, persze azok közül is azok, akik egy kissé erőszakoskodni tudtak. Ez azonban századrészét sem elégitette ki szükségletünknek. Kár nem gondos-

kodni hatóságilag az ilyenféle fontos élelmi cikkek beszerzéséről, egy hatósági megbízott közvetítésével. Hogy ez miként s mily könnyen menne, azt itt azért nem traktáljuk, mert úgyis — hijjába (Halló Szűs Samu barátunk mondatát).

— **Tanulj tinó.** Zeleiné Juhász Rozália hadi özvegy szerdán éjjel magához vette a szomszédból Földi Ilona 15 éves leánykát és elmentek Gönczöl Joákimné ulvarára, kacsá s csirke irányában. Magukhoz is vették a baronfiakat s már kint voltak az utcán, mire Gönczölné — a ki észre vette a manipulációt — felzihelődött s utának ment. Egyenest behajtotta őket a csendőrséghöz, akik aztán intézik a sorukat. Ebben a legnagyobb alávalóság az, hogy egy fiatal, zsenge korú leányt kényszerített az asszisztálásra, a tanulás pedig, hogy nagyéberséggel vigyázzon mindenki a micskéje van, mert csúnya viszonyoknak néziük elébe.

— **Köszöneyinyilváltás.** Feledhetlen fiunk, Várady Gyula zászlós temetése alkalmával megnyilatkozott meg tisztelő részvétért ez úton fejezzük ki hálás köszönetünket

Várady János és családja.

— **A személypodgyász** szállításhoz nem kell szállítási igazolvány. Az Országos Közlekedési Hivatal mint kiskunhalasi lapírtásunk írja, — közli a következőket: Vasuti kocsiiban az utas által magával vitt, valamint személypodgyászok feladott csomag belföldi forgalomban szállítási igazolvány kötelezettsége alá nem esik!

— **Hőseink szobrára** Richter Béla és neje, Várady Gyula honvéd zászló temetése alkalmából, Koszoru megváltás czimen, legyeletük jeléül 15 koronát adományoztak. Legutóbbi kimutatásunk 1625 K. 24 f. ehhez fenti összeg 15 K. Kaviák féle adomány 4 K. Eddigi gyűjtésünk 1644 K. 24 f.

— **Hogy élnek bakáinak Olaszországban.** (Saját tudósítónktól.) Egy jókedélyű tüzérhadnagy irta Olaszországból szüleinek azt a levelet, melyből a következő részletet közöljük: Már két napja, hogy nem maradtunk, mert a digók a hidat felrobbantották a Tagliamenton. Ma este megyünk át pontokon. A gyalogság azonban átgázolt és tudja Isten, merre hajtja azt a gyáva csordát? A foglyok száma már túl van a 300 ezren. Amerre járunk, kastélyon alul nem is adjuk. Minden bakának ekvipázsa, vagy legalább egy digó biciklire van és egy hizó disznó utána kötvé.

PERPETUUM

egyetlen barnaszénnel fűthető folyton égo bánya! A jelenkor legjobb kályhaja! Legtakarékosabb fűtés! Teljesen szagtalan! Éjjel-nappal egyenletes, kellemes meleg! Pontosan szabályozható hőmérséklet! Nincs korom! Nincs szag! Nincs por! Nincs kezelés! Évenként csak egyszer kell befűteni!

HIRSCH ÉS FRANK

Budapest-Salgótarjáni gépgyár és vasöntő r.-t., Budapest, VI., Aréna-ut 128. szám

Akar Ön szép lenni?

Kérjen szakszerű utmutatást 50 fillér válaszbélyeg ellenében diszkrétan küld: **Mátis Béla** kozmetikusvegyész Kispes.

Nyomatott Sárk Gyula villanyerőre berendezett könyvnyomdájában Czepléden.

A MODIANO S. D. FIUME

cigaretta-hüvely és cigar-papírgyár

ÉRTESÍTÉSE.

Alulírottak mélyen megrendülve, a gyár hosszú éveken át volt képviselőjének, **Halász Ferenc** urnak elhunya fölött, — kinek hűségét, vasszorgalmát, felumultatlan munkaejét és nagy szakmudását mindig a legjobb emlékezetben fogjuk tartani — tudatjuk összes üzleffeileinkkel, hogy ezennel megrendelések a **CLUB-SPECIALITÉ** és egyéb fajtájú cigaretta-papírokra, valamint minden más megrendelés. Kérdezősködés egyáltalán az egész levelezés közvetlenül a gyárba:

MODIANO S. D. FIUME

küldendők és ezidőszert a gyár képviselőivel, pénzbeszedéssel és üzletkötéssel senki sence megbizva.

A MODIANO S. D. cigaretta-hüvely és cigarettapapírgyárak Fiume, Triest nevében Sokrates Stavopolos vezérigazgató.

Eladó a jegyző utcában 19 számú úri lakház melletti épülettel. Értekezhetni a lakáson a tulajdonossal.

URÁNIA MOZGÓ

Vasárnap, f. hó 25-én

d. u. fél 5, fél 7 és fél 9 órakor

EGY ÉLET ÁRA

Társadalmi gráma 3 felvon.

Helyárak: Páholy ülés 1.60

Fentartott hely 1.20

I. hely 1 K., II. hely 70 fill.,

III. hely 60 fill.

Gyermekek a délutáni előadásokon fél helyárakat fizetnek.

Első Keresztény Temetkezési Vállalat.

Szent István-tér 2 sz. (Kaszárnya épület).

Ajánlja temetkezési kegyelet cikkeit; érc és más nemű koporsóknak, kőkereszteknek, arany és ezüst felirású koszorúszalagoknak, — a háborus viszonyok ellenére is a legutányosabb és legjobb kiszolgálása mellett, amit annival is inkább eszközölhet. mivel ügynőket, felhajtókat a vállalat nem tart.